

խանձելի էր: Մայրեր ձեռքերնուն վրայ
կը բարձրացնէին իրենց փոքրիկ զաւակ-
ները, որպէս զի տեսնան այս փոքրիկ
Հրեշտակին մեռած մարմինը. և այն պըզ-
տիկ և փափուկ տղաքները փոխանակ
փախչելու այս երկիւղալի տեսարանէն,
կ'երկնցնէին իրենց փափուկ ձեռքերը զին-
քը զրկելու համար:

Բաւական երկար ժամանակ տեսնուե-
ցաւ Մոնթէ — Մարիայի մատրան պզտի
գերեզմանատան մէջ այն տեղը ուր որ
թաղուած էր այս պզտիկ կոյսը, և որ
ուրիշ տեղերէ աւելի կանաչագեղ էր, և
ամէն օր նոր ծաղիկներով կը զարդա-
րուէր տղայոց ձեռքով. և թէ այս գիւ-
ղացիներէն մէկուն հարցնէիր թէ ո՞վ թա-
ղուած է այս տեղոյս մէջ, ամէնը քցի
պիտի պատասխանէին զարմանալի կեր-
պով մը. «Հոս կը հանգչի Մարիամ». ի-
բրեւ թէ աշխարհիս վրայ Մարիամ անու-
նով ուրիշ անձ մը եղած չլլաւ:

Շատ տարիներ վերջ կը նշամրուէին
այն տեղոյն մօտ, ուր թաղուած էր խեղճ
Մարիամը, ուրիշ երկու գերեզմաններ ալ.
և ասոնք իւր ծնողաց գերեզմաններն էին,
զորս ամէնքը կը պատուէին իրենց յար-
գելի ծերութեան և ատաքինութեանց հա-
մար. Ռիչերոյ ուզեց որ իւր մահուրնէ
վերջ պատմուի թէ ինչպէս իր ատաքի-
նութիւնը, երջանկութիւնը, յանցանքնե-
րը, պատիժը, իւր զղիւմը և ներումը
սքանչելապէս յարաբերութեան մէջ եղաւ
միշտ Մատրան կանթեղին հետ:

ՔԱՐՏ. ՎԱՅՁՄԱՆ

— Տրամաբանութիւնը ամէն անգամ յաղթա-
կան չէ աշխարհիս մէջ, և խիստ քիչ անգամ՝
քաղաքական ժողովներու մէջ:

Մ. ՄԻՆԿԷԿԻ

— Բնութիւնը չգործեր շատով ինչ որ կրնայ
գործել քիչով:

Գ. ԳԱԼԻԼԵԻ

— Աշխարհս առաջ չերթար գոհերով, ոչ ա-
ռաջ կ'երթայ տգոհներով:

Յ. ՄԱՐԻՈՂԻ

ՀԱՅՐ ՂԵՒՈՆԴ ԱԼԻՇԱՆ

(ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆԵՐ)

(Բազմ. 1915 էջ 75).

III

ԱՌԾԻԾԱՌՆ

(ՏՆՍ ԴՈԱՐՑ, ՀԱՌՈՐ Ե՝ ՏԵՐՈՒՆԻ,
ԲԱՆՑ ՊԱՆԴԻՐԻ, ԺԱՆՆԵՐ)

Միծառնիկ, զարնան թռչնիկ, պանդուխտ
սրտերու մտերմիկ, մթամած բանտերու
լուսամուտին երգիչը քաղցրիկ, որ Ապ-
րիլի զեփիւռներուն հետ կը փախչիս
զուարթ ու թեթեւ՝ ձորէ ձոր ծաղկազուարճ,
բլուրէ բլուր ալեծաղիկ ու ծառէ ծառ
զալարագեղ, ինչ կը բերես ինծի, հէջ
պանդխտիս, այս օտար երկնքին տակ՝ ուր
հայրենաբաղձ հոգիս ի գուր կը փնտռէ
շունչը զարնան հայրենեաց, երբ դաշտեր
կը լեցուին ալիքով վարուխտ, երբ ջուրեր
արծաթալիք ու քաղցրակարկաչ կը խոն-
դան արեւուն ծիրանի, և հոյլն ոսկեթեւ
մեղուաց կը թառի ծաղիկներու բաժակին
մեղրածոր, ու կեանքն անոյշ կը զարթ-
նու, իբրեւ դիցուհի չնաշխարհիկ, ու կը
զգենու լոյս, այն լոյսն օրհնեալ ու ջեր-
միկ՝ հայրենեաց վարդամատիկ արշալոյ-
սին: Ո՛հ, սիրտ իմ կարօտահար, տխրու-
թեամբ կը լեցուիս, սիրտ իմ, կտորած
սափոր ու ջախջախեալ ծաղկառօթ, —
քնար իմ ցաւատանջ, «կը մըմնջես մը-
տերմաց, կը հառաչես հայրենեաց», քնար
իմ, կորած մեղեդի և անծանօթ եղանակ...

Հայրենիք ու մտերմութիւն, աստուա-
ծային և անթառամ ծաղկունք մարդկու-
թեան, ո՛ր տայր ըլլայի՞ք ինկարոյր դարէ
դար ու չի վերածնէիք իբրեւ ցաւագին յի-
շատակներ կուրծքիս տակ արինոտ... Բայց
դուն կը թռչիս, կը հեռանաս կապոյտին
մէջ երկնից, զուարթ վարուժանիկ, և իմ
սաշերտ նուաղկոտ և արտասուտգին կը
հետեւին քցի, հոգի՞ք հայրենեաց, ծիծառ-
նի՞կ: